

การประเมินความเสี่ยง ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน

จากการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

ความเป็นมาเกี่ยวกับสินบน

เรื่องของสินบนในประเทศไทยปรากฏข้อความในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ ว่า “ไพร่ฟ้า ลูกเจ้าลูกขุนผิแลผิตแผกแสกว้างกัน สวนดูแท้แล้วจึงแล่งความแก่ ข้าด้วยซื้อ บ่เข้าผู้ลัก มักผู้ซ่อน เห็นข้าว่าทาบไคร่พิน เห็นสินทาบไคร่เดียด”๑ แปลได้ว่า ถ้าประชาชนหรือลูกเจ้าขุนมูลนาย ผู้มียศศักดิ์ คนใดมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกัน หรือเป็นความกันก็ให้ทำ หน้าที่สอบสวนให้แน่นอนและให้ตัดสินความให้แก่ เขาทั้งหลายด้วยความยุติธรรม ไม่เข้าข้างโจรหรือผู้เบียดบังทรัพย์สินผู้อื่น เห็นทรัพย์สินของคนอื่นก็ไม่อยากได้เห็น สินผู้อื่นก็ไม่ริษยา กล่าวคือ ตุลาการทำหน้าที่สอบสวนและตัดสินความด้วยความยุติธรรมไม่เข้าข้างคนใด และไม่เห็นแก่ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือสินบนในสมัยกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงมีพระราช ประสงค์ให้สร้างป้อมปราการตามหัวเมืองซึ่งต้องมีการกะเกณฑ์คนไปก่อสร้าง แต่บางคนไม่อยากทำงาน จึงรวบรวมเงินมาให้เจ้าพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) ซึ่งเป็นข้าหลวงที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงไว้วาง พระราชหฤทัย เพื่อให้เจ้าพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) ถวายความเห็นในการยับยั้งการสร้างป้อมปราการ ต่อมาสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้ทรงทราบถึงเหตุที่เจ้าพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) ถวายความเห็นในการ ยับยั้งสร้างป้อมปราการ เพราะได้รับเงินจากคนไม่อยากทำงาน จึงสั่งลงทัณฑ์เจ้าพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) โดยการโบยอย่างหนักจนล้มป่วย และถึงแก่อนิจกรรมในเวลาต่อมาปัจจุบัน การบริหารภาครัฐของไทย มีวิวัฒนาการและการพัฒนาระบบบริหารภาครัฐจึงเกิดรูปแบบ “สินบน” รูปแบบใหม่ขึ้น อาทิ สินบนข้ามชาติ สินบนในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐสินบนในการอนุมัติ อนุญาต เป็นต้น สินบนเกิดจากเจ้าพนักงานของรัฐ ได้ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจรัฐ โดยอีกฝ่ายได้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าจะให้นั้นจะเกิดจากความ สมควรใจหรือไม่ก็ตาม และการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจรัฐ จะชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมายก็ตามซึ่งล้วนก็เป็น สินบนทั้งสิ้น และสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ จนเป็นเหตุของความเหลื่อมล้ำการได้รับจัดสรรทรัพยากรหรือความไม่เท่าเทียมในการรับบริการ หรือการดำเนินการจากภาครัฐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีพของประชาชนโดยตรง ส่วนในด้านธุรกิจการจ่าย สินบนเป็นการเพิ่มต้นทุนหรือเพิ่มภาระให้ผู้ประกอบการเมื่อธุรกิจหรือกิจการใดมีการจ่ายสินบนซึ่งถือเป็น ต้นทุนประเภทหนึ่งก็จะถูกผลักภาระให้กับผู้ซื้อ ไม่ว่าในรูปแบบการขึ้นราคาสินค้า การลดคุณภาพหรือปริมาณ ของสินค้า ซึ่งล้วนแต่ส่งผลต่อกำลังการซื้อที่ลดลง และส่งผลต่อธุรกิจของผู้ประกอบการ เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง รวมถึงการพัฒนาประเทศ

ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติดมิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

๒. สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจให้ กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง ทรัพย์สิน หมายถึงทรัพย์สิน และวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้าน หรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาขั้นต่ำ

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคล และผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือจะแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

“ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น

“ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะเอกชน การกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กัน ที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชนจะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตน หรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพล หรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจ ในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงิน หรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง”

คำศัพท์ที่สื่อถึงสินบน

๑. “เงินแป๊ะเจี๊ยะ” เป็นภาษาจีน มาจากคำว่า “แป๊ะ” แปลว่า ขาว ว่างเปล่า กับ “เจี๊ยะ” ที่แปลว่า กิน ซึ่งรวมกันหมายถึง กินเปล่าหรือเงินกินเปล่า โดยมีที่มาจากคนจีนมีวัฒนธรรมในการไปหาใคร จะมีการเอาของไปให้ผู้นั้นเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เวลาคนจีนไปค้าขายที่ใดมักจะมีของไปให้คนในพื้นที่ หรือผู้มีอิทธิพลในพื้นที่นั้นโดยไม่จำกัดเฉพาะเจ้าพนักงานของรัฐเพียงอย่างเดียว คำว่า “กินเปล่า” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายถึง ได้ประโยชน์เปล่า ๆ ไม่ต้องตอบแทน เรียกเงิน ทรัพย์สิน หรือสิ่งอื่น ๆ ที่เสียไปเพื่อให้ได้สิทธิตามที่ตกลงกันว่า เงินกินเปล่า ได้ประโยชน์แต่ฝ่ายเดียว เช่นเตะกินเปล่า “เงินแป๊ะเจี๊ยะหรือเงินกินเปล่า” ยังหมายถึงค่าตอบแทนล่วงหน้า “...ตึกแถวที่โจทก์เช่านั้นอยู่ริมถนนเพชรบุรี ตัดใหม่ ถือว่าเป็นทำเลดีคมนาคมสะดวก ย่อมเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการค้าที่มีประสงค์เช่าเพื่อประกอบธุรกิจจึงน่าจะมีการจ่ายค่าตอบแทนล่วงหน้าหรือที่เรียกว่าเงินแป๊ะเจี๊ยะหรือเงินกินเปล่าให้แก่ผู้ให้เช่า...” ทั้งนี้ “เงินแป๊ะเจี๊ยะ” มักใช้ในการให้สินบนในวงการการศึกษา เช่น การให้เงินเพื่อฝากบุตรหลานเข้าโรงเรียนดัง หรือได้เข้าเรียนในห้องเก่ง ห้องพิเศษ ดังเช่นที่ปรากฏตามหน้าข่าวในปัจจุบัน

๒. “เงินใต้โต๊ะ” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายถึง ว. เรียกเงินที่แอบให้กัน โดยมีขอบ โดยปรกติจะให้กันใต้โต๊ะ ซึ่งเงินใต้โต๊ะเป็นเงินเพื่อจูงใจหรือตอบแทนเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการอนุมัติ อนุญาต หรือการเร่งรัดในการดำเนินงาน เช่น จ่ายเงินใต้โต๊ะเพื่อได้รับการอนุญาตก่อสร้างอาคาร จ่ายเงินใต้โต๊ะเพื่อรับการอนุมัติงานจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ตั้งเรื่องให้ช้าเพื่อให้จ่ายเงินใต้โต๊ะ เป็นต้น

๓. “ส่วย” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายถึง รายได้แผ่นดินประเภทหนึ่ง เรียกเก็บเป็นสิ่งของหรือเงินตราแทนการเข้าเดือนหรือการรับราชการ สิ่งของพื้นเมืองที่เมืองหลวงเรียกเกณฑ์จากหัวเมืองเป็นประจำเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ บรรณาการจากประเทศราชในสมัยกรุงศรีอยุธยา “ส่วย” จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร ที่เรียกกันว่า “ส่วยสาอากร” ซึ่งคำว่า “ส่วย” หมายถึง สิ่งของที่รัฐบาลเรียกร้องเอาจากเมืองที่อยู่ภายใต้ปกครองหรืออยู่ในความคุ้มครองเป็นค่าตอบแทนการปกครอง ๔ แต่ปัจจุบัน “ส่วย” เกิดจากการสมมติตกลงกันระหว่างผู้ประกอบธุรกิจผูกขาดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือบ้านเมือง เพื่อปล่อยให้ผู้ประกอบธุรกิจผูกขาดสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ หรือได้รับความคุ้มครองหรือได้รับการอำนวยความสะดวก เช่น การเปิดบ่อน การพนันผูกขาด การค้าประเวณี หรือการลักลอบนำแรงงานต่างด้าวเข้าประเทศ เป็นต้น และส่วนใหญ่จะมีการกำหนดระยะเวลาอย่างแน่นอน เช่น เป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน เป็นต้น

๔. “สินน้ำใจ” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “เงินหรือทรัพย์สินที่ให้เป็นการลับ” คำว่า “สินน้ำใจ” นิยมใช้สำหรับการให้สิ่งของเพื่อเป็นตอบแทนที่บุคคลได้กระทำการให้ แต่ในบางกรณีการให้สินน้ำใจก็อาจเป็นสินบนได้ ดังปรากฏในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๘-๒๔๔/๒๔๘๙ “ปลัดอำเภอประจำตำบลรับผ้าไว้เป็นสินน้ำใจ ไม่จับกุมผู้กระทำความผิดฐานมีผ้าผิดบัญชีที่แจ้งปริมาณไว้มีผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๑๓๗ เพราะเป็นการละเว้นหน้าที่เพื่อให้คุณแก่ผู้กระทำความผิด แม้จำเลยจะมีได้มีหน้าที่ตรวจจำนวนผ้าที่แจ้งปริมาณก็ดี แต่จำเลยมีอำนาจ และหน้าที่จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติปกครองท้องที่”

๕. “ค่าดำเนินการ” หมายถึง การเรียก “สินบน” ในกรณีที่เป็นการทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เพื่อให้เจ้าพนักงานของรัฐดำเนินการในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการเร่งรัดเจ้าพนักงานของรัฐดำเนินการในหน้าที่ ส่วนใหญ่มักปรากฏในกรณีเป็นการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานรัฐในการขออนุมัติ อนุญาต เพื่อเร่งรัดกระบวนการพิจารณาของเจ้าพนักงานของรัฐ หรือให้เจ้าพนักงานของรัฐใช้ดุลพินิจเป็นกรณีพิเศษ รวมถึงการขอรับการบริการหรือการอำนวยความสะดวกจากหน่วยงานของรัฐด้วย ดังปรากฏในคำพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ อท.๑๙/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ อท. ๒๐/๒๕๖๑ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๑ “จำเลยที่ ๒ รับราชการในตำแหน่งช่างรังวัดได้เรียกเงินค่าดำเนินการออกโฉนดที่ดิน โดยนาง ส. กับนาง บ. จ่ายเงินให้แก่จำเลย ที่ ๒ จำนวน ๒ ครั้ง รวมเป็นเงินคนละประมาณ ๗,๐๐๐ บาท เงินที่จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๒ เป็นค่าหลักเขตที่ดินรวมตลอดถึงค่าลากวางวชิพชในที่ดินด้วยก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเงินมากเกินไปสมควร ประกอบกับจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ปลอมโฉนดที่ดินซึ่งมีชื่อ นาง ส. กับนาง บ. เป็นผู้ถือ กรรมสิทธิ์ จึงเชื่อว่าเงินที่นาง ส. กับ นาง บ. จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๒ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๒ เรียกเอาเป็นค่าดำเนินการและค่าใช้จ่ายในการทำโฉนดที่ดินปลอมอันเป็นการกระทำการในตำแหน่งโดยมิชอบด้วยหน้าที่การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙...”

๖. “การอำนวยความสะดวก” หลักการสากลได้ให้คำนิยามของ “ค่าอำนวยความสะดวก” หมายถึง ค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อยที่จ่ายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างไม่เป็นทางการ และเป็นการให้เพียงเพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินการตามกระบวนการ หรือเป็นการกระตุ้นให้ดำเนินการรวดเร็วขึ้น โดยกระบวนการนั้น ไม่ต้องอาศัยดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ และเป็นการกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น รวมทั้ง เป็นสิทธิที่นิติบุคคลพึงจะได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว เช่น การขอใบอนุญาต การขอหนังสือรับรอง การได้รับการบริการสาธารณะ เป็นต้นอย่างไรก็ดี ในส่วนของนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย นิติบุคคลไม่ควรจ่ายค่าอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าในกรณีใด ๆ และควรมีการสื่อสาร ที่ชัดเจนถึงข้อห้าม ดังกล่าวให้บุคลากรภายในองค์กรและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจกับนิติบุคคลรับรู้รับทราบทั่วกัน เพราะการยอมให้บุคลากรของนิติบุคคลจ่ายค่าอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความเสี่ยงสูงมากที่จะกลายเป็นการให้สินบน ทั้งนี้ หากนิติบุคคลปฏิเสธการจ่ายค่าอำนวยความสะดวก ก็จะช่วยลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจ สนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างโปร่งใส รวมทั้งเกิดการแข่งขันทางธุรกิจที่เท่าเทียม

๗. “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่เรียกเงินจากประชาชนเกินค่าธรรมเนียมเล็กๆ น้อยๆ หรือเป็นค่าตอบแทนจากการทำหน้าที่ ดังคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๒๙/๒๕๖๐ “...โจทก์เป็นลูกจ้างจำเลย ตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายวิศวกรรมซ่อมบำรุงและฝ่ายวิศวกรรมระบบทำความเย็น โจทก์เรียกร้องค่าน้ำร้อนน้ำชา เป็นการตอบแทนจากนายอาลี ผู้ประมูลงานก่อสร้างอาคารห้องเย็นของจำเลย แต่นายอาลีไม่จ่ายเงินให้โจทก์ ถือว่าโจทก์ประพฤติตนไม่ซื่อตรงเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จำเลยเลิกจ้างโจทก์โดยมีเหตุอันสมควร ไม่เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม...”

๘. “ค่าหัวคิว” หรือ “กินหัวคิว” หมายถึง การเรียกร้องเอาเงินหรือผลประโยชน์จากผู้ดำเนินกิจกรรม ที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้มีอิทธิพลหรือผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลในเรื่องนั้นๆ เพื่อแลกกับความสะดวกหรือสิทธิ ในการดำเนินกิจกรรมก่อนผู้อื่น เช่น มีข่าวว่าคนที่กู้เงินจากกองทุนถูกหักค่าหัวคิวไปคนละ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ถ้าแผนกได้รับงบประมาณครั้งนี้ หัวหน้าแผนกคงได้ค่าหัวคิวไม่น้อย เธอจะซบถมอเตอร์ไซค์ในขอยนี้ก็ได้ แต่ต้องจ่ายค่าหัวคิวมาก่อน เขากินหัวคิวพวกเราไปแล้วคนละสามพันเพราะเราอยากได้เงินกู้อีก

๙. “เงินทอน” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายไว้ว่าเงินส่วนที่เกินราคาสิ่งของที่จ่ายคืนให้แก่ผู้จ่ายเงิน. ซึ่งมักจะใช้ในการซื้อขายสินค้า แต่ “เงินทอน” ในด้านของสินบนจะเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐเรียกเงินส่วนต่างจากการที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นได้ดำเนินการในการจัดสรรงบประมาณ หรือสิทธิประโยชน์จากรัฐให้กับบุคคลใดหรือหน่วยงานใด เมื่อบุคคลใดหรือหน่วยงานใดได้รับงบประมาณจากรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเงินอุดหนุนหรือเงินสนับสนุนก็ต้องแบ่งส่วนที่ได้รับให้แก่เจ้าพนักงานของรัฐที่อนุมัติ อนุญาตหรือดำเนินการให้ซึ่งถือเป็นเงินทอน หรืออีกกรณีหนึ่ง คือ กรณีที่หน่วยงานของรัฐทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ขอรับเอาส่วนแบ่งจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง กรณีเช่นนี้ก็จะใช้เรียกเป็น “เงินทอน” เช่นกัน คำว่า “เงินทอน” ในด้านของสินบนที่ปรากฏตามสื่อ เช่น กรณีเงินทอนวัดเงินทอนโครงการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

๑๐. “กินตามน้ำ” เป็นสำนวนไทย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรับของสมนาคุณที่เขาเอามาให้โดยไม่ได้เรียกร้อง (มักใช้แก่เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ) “กินตามน้ำ” ในด้านของสินบน รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ ได้เรียบเรียงไว้ในสารานุกรมการเมืองไทย ฉบับที่ ๓ สถาบันพระปกเกล้า “กินตามน้ำ” เป็นคำที่ล้อเลียนกระเทยกระเทียบเปรียบเปรยการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจให้คุณ และโทษกับบุคคลอันเป็นการกระทำในลักษณะฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือคอร์รัปชันอันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่การที่นักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำการฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือที่เรียกว่า “กินสินบาท คาคสินบน” หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า “กิน” นั้นเขาได้ทำตามอย่างของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็น “เจ้านาย” หรือทำตามอย่างของคณะบุคคล ส่วนใหญ่ที่ร่วมงานกันก็เรียกว่า “กินตามน้ำ” ทั้งนี้ เขาเชื่อว่าเขาจะได้รับการปกป้องคุ้มครองจาก “เจ้านาย” หรือเพื่อนร่วมงานที่กระทำการฉ้อราษฎร์บังหลวงด้วยกัน ในทางตรงข้ามถ้าเขาปฏิเสธไม่ร่วมมือด้วยเขาก็อาจได้รับผลร้ายติดตามมาได้ ต่อมาคำ “กินตามน้ำ” ได้นำมาใช้ล้อเลียนในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจให้คุณ และโทษบุคคลทั้งในส่วนราชการ องค์กรปกครองท้องถิ่นรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนด้วย

๑๑. “ค่ารับรอง” ค่ารับรอง และของขวัญเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของนิติบุคคล เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี หรือในบางโอกาสถือเป็นการแสดงออกของมารยาททางสังคม ซึ่งค่ารับรองอาจรวมถึงค่าที่พัก ค่าโดยสารสำหรับการเยี่ยมชมสถานที่ประกอบการ การศึกษาดูงานหรือค่าอาหารและเครื่องดื่ม ส่วนของขวัญอาจมีหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น เงิน สินค้าบริการ บัตรกำนัล เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายเหล่านี้อาจถือเป็นสินบนหากเป็นการให้เพื่อจูงใจเจ้าหน้าที่ของรัฐให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ และบ่อยครั้งมักถูกปกปิดในทางบัญชี โดยการบันทึกรายการที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เช่น บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดการอบรม ค่าที่ปรึกษาหรือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการส่งเสริมด้านการตลาด เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ความเสี่ยงการทุจริต

หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบนลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดคุณธรรมจริยธรรม
๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ในประชาชนทราบ
๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ
๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปราม การทุจริตแต่พบว่า ยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับ ใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่ โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูง ก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คน ในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรม การทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นโดยเฉพาะ การทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบ ความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านั้น

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการ ผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบน แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาด ในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕. การได้รับคำตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัย หนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้น เป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาป และเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้ การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่ราชการ

จากหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เช่น

- ฉ้อโกง / ไม่ลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นพวกพ้อง / เรียกรับเงิน เรียกสินบน เรียกของกำนัล
- ปลอมแปลง / ลงโทษเฉพาะคนที่ไม่ใช่พวกพ้อง / ช่วยเหลือสมัครพรรคพวกหรือเครือญาติ
- ยกยอก / ลงโทษเกินฐานความผิด / ปกปิดความผิดให้พวกพ้อง
- ขโมย / ไม่รายงานข้อเท็จจริง / จักทำเอกสารเท็จเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง
- กลั่นแกล้ง / ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เพื่อให้พวกพ้องได้รับผลประโยชน์
- ช่มชู้ให้ผู้อื่นเกรงกลัว/เกรงใจ - ผูกขาดการค้าขายแต่กับพวกพ้องของตนเอง
- บังคับ/ขึ้นใจผู้ใต้บังคับบัญชา / ใช้อำนาจหน้าที่เบียดบังเอาผลประโยชน์
- รวบอำนาจ / ไม่มอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามความเหมาะสม
- ริดไถจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อซื้อตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่ง
- แต่งตั้ง/เลื่อนชั้นเฉพาะพวกพ้องของตน
- ปูเนบ่าเหน็จรางวัลแต่เฉพาะพวกพ้องของตน

เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติชอบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

การวิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงเป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่า มีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้นการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้ เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มี หรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจ ไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ ๑ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๒ ด้าน คือ ๑) ด้านการทุจริตที่เกิดจากคน และ ๒) ด้านการทุจริตที่เกิดจากระบบงานหรือกระบวนการ จึงได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ดังนี้

ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีประจำงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	บุคคล	๑.๑ ขาดจิตสำนึก ความมุ่งมั่นต่อค่านิยม หลักจริยธรรมองค์กร จึงอาจมีแรงผลักดันให้เกิดการทุจริต	๕	๔	๒๐
		๑.๒ การรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดในขณะที่ก่อน/หลัง การปฏิบัติหน้าที่ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริต	๓	๒	๖
		๑.๓ การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว	๒	๑	๒
๒	ระบบงานและกระบวนการ	๒.๑ การจัดซื้อวัสดุ/การจัดจ้างค่าอาหาร ของโครงการ	๓	๕	๑๕
		๒.๒ ระบบการจัดการซื้อ ร้องเรียนการทุจริต ยังขาดประสิทธิภาพ ไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพียงพอ	๒	๔	๘
		๒.๓ การเบิกค่าพาหนะ/ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ	๒	๑	๑

มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติชอบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ได้วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๒ ด้าน คือ ๑) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และ ๒) ด้านการบริหารงานบุคคล จากผลการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริต พบว่า และด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย ๑) การจัดซื้อวัสดุ/การจัดจ้างค่าอาหารของโครงการ และ ๒) ระบบการจัดการข้อร้องเรียนการทุจริต ยังขาดประสิทธิภาพ ไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพียงพอ และด้านบุคคล ประกอบด้วย ๑) ขาดจิตสำนึก ความมุ่งมั่นต่อค่านิยม หลักจริยธรรมองค์กร จึงอาจมีแรงผลักดันให้เกิดการทุจริต ๒) การรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดในขณะก่อน/หลัง การปฏิบัติหน้าที่ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริต และ ๓) การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว

โดยมีผลการประเมินความเสี่ยงสูงมาก ๒ ประเด็น คือ บุคคลขาดจิตสำนึก ความมุ่งมั่นต่อค่านิยม หลักจริยธรรมองค์กร จึงอาจมีแรงผลักดันให้เกิดการทุจริต และระบบหรือกระบวนการในการจัดซื้อวัสดุ การจัดจ้างค่าอาหารของโครงการ ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ด้านบุคคลขาดจิตสำนึก ความมุ่งมั่นต่อค่านิยม หลักจริยธรรมองค์กร จึงอาจมีแรงผลักดันให้เกิดการทุจริต

- ๑.๑ จัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกความมุ่งมั่นต่อค่านิยม หลักจริยธรรมองค์กร
- ๑.๒ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ อย่างเป็นระบบ จาก ผอ. หรือ รอง.ผอ.ที่ได้รับมอบหมาย
- ๑.๓ ประกาศข้อตกลงในการปฏิบัติและข้อลงโทษที่ชัดเจนรับทราบโดยทั่วกัน

๒. มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านระบบหรือกระบวนการจัดซื้อวัสดุ/การจัดจ้างค่าอาหาร ของโครงการ

- ๒.๑ จัดทำคู่มือระเบียบการจัดซื้อวัสดุ/การจัดจ้างค่าอาหารที่ถูกต้อง ชัดเจน ให้ทุกกลุ่มงาน
- ๒.๒ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ อย่างเป็นระบบ จาก ผอ. หรือ รอง.ผอ.ที่ได้รับมอบหมาย

**ผลการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘**

.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน **ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร** เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) ขาดจิตสำนึก ความมุ่งมั่นต่อค่านิยมหลักจริยธรรมองค์กร จึงอาจมีแรงผลักดันให้เกิดการทุจริต ๒) การรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดในขณะก่อน/หลัง การปฏิบัติหน้าที่ ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริต ๓) การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว **และด้านระบบงานหรือกระบวนการ** เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การจัดซื้อวัสดุ/การจัดจ้างค่าอาหารของโครงการ ๒) ระบบการจัดการข้อร้องเรียนการทุจริต ยังขาดประสิทธิภาพ ไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพียงพอ ๓) การเบิกค่าพาหนะ/ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ จึงได้กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตจำนวน ๓ กิจกรรม ได้แก่ ๑. กิจกรรมบูรณาการสร้างความรู้ในการป้องกันการทุจริตเสริมสร้างการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ทุกวันจันทร์ (เวลา ๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.) ๒. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการประชุมบุคลากร ทุกวันพฤหัสบดี (เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐น.) ๓. กิจกรรมอบรมการเสริมสร้างส่งเสริมจริยธรรมของบุคลากรในหน่วยงาน

โดยการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีรายละเอียดต่อไปนี้

๑. กิจกรรมบูรณาการสร้างความรู้ในการป้องกันการทุจริตเสริมสร้างการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม
๒. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการประชุมบุคลากร
๓. กิจกรรมอบรมการเสริมสร้างส่งเสริมจริยธรรมของบุคลากรในหน่วยงาน

กิจกรรมบูรณาการสร้างความรู้ในการป้องกันการทุจริตเสริมสร้างการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม

การดำเนินกิจกรรมสร้างความรู้ในการป้องกันการทุจริตเสริมสร้างการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการบูรณาการร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร มีดังนี้

๑. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทุกวันจันทร์หลังเคารพธงชาติ (เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.)
๒. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทุกวันพฤหัสบดี หลังรับชมรายการ “พฤษศีมา ชั่ว สพร.” (เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น.)
๓. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามวาระโอกาสสำคัญต่างๆ

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการประชุมบุคลากร

การดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการประชุมบุคลากร มีดังนี้

๑. ประชุมผู้อำนวยการกลุ่มงานในสังกัด
๒. ประชุมบุคลากรในสังกัด
๓. ประชุมย่อยกลุ่มงานแต่ละกลุ่ม

กิจกรรมอบรมการเสริมสร้างส่งเสริมจริยธรรมของบุคลากรในหน่วยงาน

การดำเนินกิจกรรมอบรมการเสริมสร้างส่งเสริมจริยธรรมของบุคลากรในหน่วยงาน มีดังนี้

๑. เรื่อง ถอดรหัสความสำเร็จ : การสร้างผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับบุคลากรในสังกัด
๒. เรื่อง ทักษะในการสร้างผลสัมฤทธิ์ของงานบนฐานของคุณธรรมจริยธรรม : การวางแผน ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และการตัดสินใจบนฐานของความเป็นคุณธรรม จริยธรรม
๓. เรื่อง ทักษะการคิด การสื่อสาร และการนำเสนออย่างมีตรรกะ
๔. การสร้างเครือข่ายใส่ใจจริยธรรม

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นางกษมา ป้องกัน
๒. นายนรภัทร สิทธิจักร
๓. นายอดิสร ถวิลคำ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

คณะทำงาน

๑. ดร.บัวชมพู ภูกองไชย
๒. นางสาวเพชรตะวัน ศิลาอำ
๓. นายสหัสพงศ์ ธนสิทธิ์
๔. นายนาถนัย โชติจำรัส
๕. นางสาวสุรัสวดี ศรีกุล
๖. นางสาวอมรรัตน์ ธนู
๗. นายภูธเนศ ภูหาด
๘. นางสาวศิรินทร์ลักษณ์ มาตะรักษ์
๙. นางปนิดา อังคะปาน
๑๐. นางสาวจิรัญญา มหาคม
๑๑. นางสาววิศรา ธรรมลี
๑๒. นางสาวขวัญข้าว เจริญดี
๑๓. นางสาวอิสริยาภรณ์ พลไธสง
๑๔. นางสาวนันทวรรณ ริคำแ

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
นักวิชาการศึกษา ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลฯ
นักทรัพยากรบุคคล ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
นิติกร ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ
นักวิชาการตรวจสอบภายใน ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นักจัดการงานทั่วไป
นักจัดการงานทั่วไป

เรียบเรียงและออกแบบปก

นางสาวจิรัญญา มหาคม

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

